

День Соборності України

22 січня в Україні відзначається День Соборності – свято, що символізує єднання двох частин країни в єдину суверенну державу. Це не лише спогад про події 1919 року, а й нагадування сучасним українцям про важливість єдності в часи глобальних змін та викликів.

Шлях України до незалежності та соборності був не легким, і це варто пам'ятати, особливо в ці непрості для нашої країни часи, адже сучасні виклики несуть в собі тінь минулого.

Україну знову намагаються знищити, розділити, проте наш сильний духом народ залишається об'єднаним заради спільного ідеалу – незалежності та світлого майбутнього. Історія нашої боротьби за визволення та незалежність не припиняється. Вона продовжується в серцях і діях тих, хто залишається вірними своїй та своєму народові.

Сьогодні, ми вшановуємо Акт Злуки, пам'ятаючи тих, хто здійснив цю велику злуку, та розуміючи важливість об'єднання в умовах війни,

яка вкотре прийшла на нашу землю. Ми – свідки і учасники створення нової сторінки української історії, і тільки разом можемо побудувати майбутнє, яким будуть пишатися наші нащадки.

Д. Даценко

2024 рік у датах і подіях

- 1000** років із часу утворення Чернігівського князівства (1024);
- 250** років із часу укладення Григорієм Сковородою збірки «Байки Харківські» (1774);
- 210** років із дня народження Тараса Шевченка;
- 160** років із дня народження Михайла Коцюбинського;
- 175** років із дня народження Олени Пчілки;
- 100** років із дня народження Сергія Параджанова;
- 80-ті** роковини депортації кримських татар та інших народів Криму;
- 75** років із дня народження Володимира Івасюка;
- 10-ті** роковини початку російського збройного вторгнення до України (російсько-української війни);
- 10** років із часу Іловайської трагедії.

115-річчя Володимира Фоміна

Відомий український хімік, член-кореспондент АН СРСР (1964), доктор хімічних наук, професор (1962). Випускник Ніжинського інституту соціального виховання (1931)

215-річчя Миколи Гоголя

Письменник, драматург, критик, публіцист. Випускник Ніжинської гімназії вищих наук кн. Безбородька. У 1821–1828 рр. здобував освіту в Ніжинській гімназії вищих наук кн. Безбородька.

215-річчя Нестора Кукольника

Письменник, поет, романіст, журналіст. Випускник Ніжинської гімназії вищих наук князя Безбородька (1829). Його батько, В. Г. Кукольник, був призначений на той час першим директором новоствореної гімназії. Був гімназійним товаришем М. Гоголя.

110-річчя Юрія Збанацького

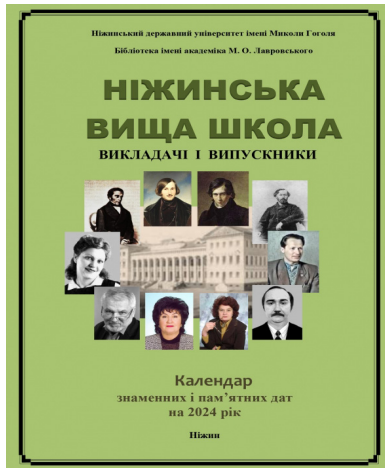
Прозаїк, кінорежисер, публіцист, лауреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка (1970), Літературної премії Чувашії ім. М. Сеспеля (1967), Премії ім. Лесі Українки (1975). Випускник НІІ (1937)

Календар знаменних і пам'ятних дат «Ніжинська вища школа: викладачі і випускники» на 2024 рік: Збереження історичної пам'яті університету

Щорічник відкриває вікна часу, з'єднуючи минуле й сучасне покоління на сторінках історії Ніжинської вищої школи. «Ніжинська вища школа: викладачі і випускники» - це не лише документ, але й літопис життя університету.

Цей унікальний календар представлений, який представлений у 206 персоналіях, і є важливим інструментом для тих, хто прагне зберегти історичну пам'ять. Серед них імен можна знайти викладачів, які продовжують відігравати свою надважливу роль у формуванні майбутніх поколінь та забезпечують високий рівень освіти в університеті.

Біографічні відомості кожної особи представлені в календарі й доповнені інформацією про наукові та творчі досягнення. У ньому також репрезентовані педагоги минулого, що залишили свій помітний слід в історії цього славетного навчального закладу.

Багато випускників стали гордістю не тільки Ніжинської вищої школи, а й Чернігівщини і всієї України. Це науковці, письменники, літературознавці, політичні і наукові діячі, ювілеї яких відзначатимуться у 2024 році.

Упорядники дотримувались визначення дат за Григоріанським календарем (новим стилем). У загальній хронології розміщені дати осіб, що народжені до 1 лютого 1918 р. (за старим стилем). Щорічник адресований науковцям, викладачам, студентам і всім, хто цікавиться історією та надбаннями Ніжинської вищої школи. Це інструмент об'єднання поколінь, який сприяє продовженню славних традицій і сприяє розбудові майбутнього університету.

Ознайомитися на виданням можна на сайті бібліотеки імені академіка О. М. Лавровського НДУ ім. Гоголя.

Д. Даценко

ВІСТІ З ВЧЕНОЇ РАДИ

У завершальний місяць 2023 року відбулося два засідання Вченої ради університету на яких розглядалися актуальні питання функціонування навчального закладу.

Так 15.12.23 р. на засідання Ради розглядалося питання «Про стан, проблеми і перспективи розвитку навчально-наукового інституту природничо-математичних, медико-біологічних наук та інформаційних технологій». Доповідав раді директор ННІ доцент **Юрій Філоненко** (повний текст доповіді можна знайти на сайті університету у розділі «Вчена рада»). Після нетривалого обговорення рада прийняла відповідну ухвалу. Також Рада розглянула питання

рекомендації до друку навчально-методичних посібників та визнання результатів стажування підвищення кваліфікації професорки **Тетяни Рудюк**.

А 29.12. 23 р. Рада заслухала заключний звіт науково-дослідної роботи за науковою проблемою «Професійна підготовка фахівців соціальної сфери в умовах партнерства соціальних інститутів». Доповідав Раді науковий керівник проекту, доктор педагогічних наук, професор **Микола Криловець**. Звіт Рада затвердила. Розглядалася ще низка виробничих питань.

На засіданні Ради був присутнім **Лесь Хонда**

З ВІРОЮ В ПЕРЕМОГУ

(нотатки з конференції трудового колективу університету)

29 грудня 2023 року у змішаному режимі спілкування відбулася конференція трудового колективу працівників та студентів Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Конференцію відкрив керівник справами закладу вищої освіти, доцент **Станіслав Зінченко**. Він доповів, що за інформацією мандатної комісії для участі у конференції зареєструвалося **166** делегатів, (це більше аніж 2/3 від загального її складу), отож, конференція набула юридичної чинності. 111 делегатів зареєструвалися онлайн на платформі Zoom, а 55 делегатів були присутні в залі. Конференція обрала робочі органи і затвердила повістку денну.

На повістку денну виносилося два питання:

- I. Звіт ректора університету за роботу у 2023 році.
- II. Різне.

Робота конференції розпочалася «хвилиною мовчання» у пам'ять про загиблих у російсько-українській війні. Далі ректор університету, заслужений працівник освіти України, доцент **Олександр Самойленко**, за дорученням голови Чернігівської обласної військової держадміністрації вручив державну нагороду – медаль «За працю і звитягу» - асистентці кафедри соціальної педагогіки, волонтерці **Ганні Б'янци**. Після чого конференція розпочала свою роботу.

Більше години тривала доповідь ректора університету. Вона була лаконічною і по-військовому конкретною. Ректор звітувався за виконання тих показників, які довело Міністерство освіти і науки України перед трудовим колективом закладу. Таких контрольних показників десять:

1. *Збільшення частки навчальних аудиторій у освітньому процесі оснащених комп'ютерною технікою та мультимедійним обладнанням.* Планувалося збільшення такої частки на 30 %. За доповіддю ректора в університеті обладнано і функціонують **45 мультимедійних аудиторій і 17 комп'ютерних класів**. Загальний показник зростання становить 52,5%. Отож, завдання виконане.

2. *Автоматизація управління закладом та документообіг.* За звітний період університет перейшов на застосування системи електронного документообігу «Інформ+». Уже 17 структурних підрозділів в університеті підключені до цієї системи.

3. *Упровадження показників ефективності у контрактах керівників структурних підрозділів.* На сьогодні такі показники запроваджені у контрактах усіх керівників структурних підрозділів закладу.

4. *Подальший розвиток матеріальної бази університету.* За звітний період матеріальна база закладу зміцніла. Закуплено навчальне обладнання на суму більшу 5 мільн. 385тис. гривень.

5. *Збільшення наукових публікацій у науковометричних виданнях.* За звітний період кількість таких публікацій в університеті зросла на 13% (контрольний показник МОН України – не менше 5%). Отож, завдання виконане.

6. *Участь закладу в програмах міжнародної академічної мобільності (контрольний показник – 6%).* За звітний період в університеті такий вид діяльності збільшився на 8%.

7. *Зростання обсягу витрат на проведення капітальних ремонтів (показник МОН України – 30 %).* За звітний період в університеті проведено обсяг капітальних робіт на загальну суму 1 мільн. 396 тис. гривень (що становить 39,9%).

8. *Зростання доходів від наукових проектів.* За звітний період дохід до соціальних надходжень університету від наукових проектів становив 4 мільн. 615 тис. гривень.

9. *Кількість здобувачів вищої освіти з числа іноземних громадян (за показником МОН -30%).* За звітний період у нашому закладі число таких студентів збільшилося на 54% (з 16 до 85 осіб). У своїй переважній більшості це студенти з Китаю.

10. *Зростання кількості оформлених об'єктів інтелектуальної власності (свідоцтв,*

патентів, тощо). Контрольний показник становив 30%. В університеті за звітний період цей показник становить 75%.

Прозвітувавши про виконання контрольних показників ректор зупинився на висвітленні головних викликів, які стали перед закладом у 2023 році, другому році війни. Перш за все це фінансові труднощі: зменшення фінансування компослуг, неспроможність оплати студентами наданих освітніх послуг, подальше зубожіння населення. У цих складних умовах університет продовжував свою роботу, активно реагуючи на виклики часу. У закладі поширився й набув подальшого розвитку волонтерський рух. Колективом університету напрацьовано і затверджено більше 20 нормативних документів функціонування закладу у військовий час. Активно і системно працювала Вчена рада університету (голова проф. Ірина Городецька) та Методична рада закладу (голова доц. Оксана Тарасенко). На засіданні рад обговорено більше 50 питань і ухвалено 72 рішення.

Далі ректор зупинився на аналізі проблем кадрового складу та питаннях акредитації та ліцензування освітніх програм усіх рівнів навчання.

Цікавила присутніх делегатів конференції трудового колективу інформація про контингент студентів. Станом на 01.01.2024 року в університеті навчається 2330 студентів, з них: за державним замовленням 920 студентів, на умовах контракту -1410.

Цікавою була інформація ректора і про фінансовий стан університету. За 2023 рік загальна сума коштів які отримав університет становила 103 мільн. 815 тис. гривень. 36,2% - власні надходження. Досить детально проаналізував доцент Олександр Самойленко і стан наукової та виховної роботи в університеті за 2023 рік. Так науковцями університету було підготовлено і опубліковано у фахових виданнях 613 публікацій. Студенти університету підготували і провели низку цікавих виховних заходів під загальним гаслом «НДУ для ЗСУ!». Закінчив свою доповідь ректор університету словами: «З повагою і вірою у Перемогу крокуємо у 2024 рік».

У Різному конференція трудового колективу внесла зміни до кадрового складу Комісії з академічної доброчесності.

Делегатом конференції був доц. Олександр Забарний, член НСЖУ.

ПІДБИВАЄМО ПІДСУМКИ

Наукові здобутки 2023 року

25 січня на засіданні Вченої Ради університету відбулося традиційне щорічне нагородження найкращих у номінаціях «Науковець року університету – 2022» у галузі гуманітарних та природничих наук, «Науковець року університету – 2022» у галузі гуманітарних природничих наук; «Молодий науковець року — 2023»; «За найбільшу кількість наукових публікацій — 2023»; «За найбільший внесок у формування міжнародного іміджу університету — 2023» та «За успіхи у науковій роботі зі студентами — 2023».

Детальніше про це читайте в наступному випуску газети.

«Науковець року університету–2022» у галузі гуманітарних наук:

I місце – **САМОЙЛЕНКО Григорій Васильович** – доктор філологічних наук, професор кафедри літератури, методики її навчання, історії культури та журналістики;
II місце – **БОЙКО Олександр Дмитрович** – доктор політичних наук, професор кафедри історії України;
III місце – **ГОРДІЄНКО Тетяна Володимирівна** – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки, початкової освіти та

«Катедра року – 2023» у галузі природничих наук:

I місце – кафедра біології;
II місце – кафедра інформаційних технологій, фізико-математичних наук та економічних наук.

«Науковець року університету–2022» у галузі природничих наук:

I місце – **МЕЛЬНИЧУК Олександр Володимирович** – доктор фізико-математичних наук, професор кафедри інформаційних технологій, фізико-математичних та історичних наук;
II місце – **МОСКАДЕНКО Олег Вадимович** – кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії та фармації.

«Катедра року –2023» у галузі гуманітарних наук:

I місце – кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи;
II місце – кафедра літератури, методики її навчання та журналістики;
III місце – кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту;
III місце – кафедра дошкільної освіти.

«Молодий науковець року — 2023»

БОБРО Артур Анатолійович — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту

«За найбільшу кількість наукових публікацій — 2023»

ЖЕЛІБА Олександр Володимирович — кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин.

«За найбільший внесок у формування міжнародного іміджу університету — 2023»

ПЛОТНИКОВ Євген Олександрович — кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов.

«За успіхи у науковій роботі зі студентами — 2023»

ФІЛОНЕНКО Олена Станіславівна — кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту.

Вручення магістрів здійснено

30 січня у стінах Гоголівського університету відбулися урочистості з нагоди вручення дипломів випускникам-магістрам.

Традиційно з вітальним словом звернувся ректор Ніжинського державного університету **Олександр Самойленко**. Він привітав випускників з цим важливим і довгоочікуваним для них днем, який став новою підкореною вершиною на їхньому життєвому шляху. Олександр Григорович у своєму вітальному слові згадав студентів, які могли бути тут, у цій урочистій залі, проте, на жаль, вони поклали своє життя заради нашого спільного щасливого майбутнього. Він оголосив хвилину мовчання й зауважив, що нині 20 студентів боронить нашу країну. А випускникам побажав успіхів у їхній професійній діяльності на новому етапі їхнього життя. Ці слова були сповнені вдячності та гордості за кожного і кожену.

З нагоди цієї події на захід завітали Ніжинський міський голова **Олександр Кодола** та почесний громадянин міста Ніжина, депутат Ніжинської міської ради, випускник Ніжинської вищої школи **Володимир Мамедов**. Вони привітали випускників із їхнім по-справжньому особливим днем і разом із ректором університету вручали дипломи магістрам.

До урочистих вітань також долучився декан факультету філології, історії та політико-юридичних наук **Володимир Мартиненко** та голова профкому студентів **Сергій Іванюк**.

Вручення дипломів — це не лише завершальний етап у навчанні магістрів, а й визначна подія для всієї університетської спільноти. Півтора роки навчання в навіки залишаться в пам'яті випускників і стін славетного Ніжинського державного університету.

Це була бентежна мить як для магістрів, так і для всіх присутніх у цій залі. Відтепер на випускників Ніжинського державного університету чекає новий етап життя, сповнений можливостями й викликами.

Д. Даценко

ОФІЦІЙНО

Перспективи співпраці

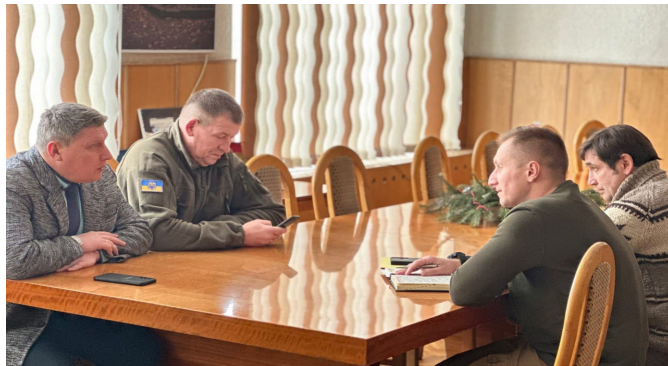
До університету завітали заступник голови Чернігівської ОВА **Іван Ващенко** та начальник Ніжинської РВА **Григорій Ковтун**, щоб обговорити з адміністрацією університету перспективи співпраці та взаємодії.

Січень як початковий місяць календарного року – це час визначення пріоритетних завдань на короткострокову перспективу та планування стратегічних цілей на середньострокову перспективу.

Університет відіграє помітну роль у житті громади, Ніжинського району та Чернігово-Сіверського регіону, тому не дивно, що на початку січня до закладу завітали заступник голови Чернігівської ОВА Іван Ващенко та начальник Ніжинської РВА Григорій Ковтун, щоб обговорити з адміністрацією університету перспективи співпраці та взаємодії у найбільш важливих для області напрямках.

Про стан справ в університеті в умовах війни, безпекову ситуацію в навчальних корпусах і гуртожитках закладу, досягнення колективу в освітній, науковій і культурно-просвітницькій діяльності розповів поважним гостям ректор університету **Олександр Самойленко**.

Великий інтерес у Івана Олександровича та Григорія Костянтиновича викликала діяльність психологічної служби університету, з якою їх познайомила доцент **Оксана Шотка**, та специфіка підготовки фахівців-психологів і соціальних

працівників, волонтерська робота викладачів і студентів, яку висвітлив декан факультету педагогіки, психології, соціальної роботи і мистецтв Олексій Тимошенко.

Під час зустрічі обговорили питання пов'язані із соціальним захистом ветеранів, можливістю проведення психологічної та фізичної реабілітації захисників України і членів їх родин на базі університету. Присутні зазначили над чим потрібно працювати у цьому напрямі в громадах Ніжинського району, а також домовилися про підготовку фахівців університету пропозицій для ОВА щодо необхідності співпраці влади та громадськості в царині підтримки

Наш кореспондент

«Світоглядні пріоритети воюючої України»

16 січня 2023 р. ректор університету **Олександр Самойленко**, декан факультету філології, історії та політико-юридичних наук **Володимир Мартиненко**, директор бібліотеки **Олександр Морозов** та в.о. завідувача кафедри історії України **Сергій Кириленко** стали учасниками гостьової лекції «Світоглядні пріоритети воюючої України» доктора політичних наук, професора, засновника Фонду «Рідна країна» **Миколи Томенка**, яка проходила у читальній залі Ніжинського агротехнічного інституту НУБіП України.

На яскравих прикладах нашого далекого минулого і сьогодення Микола Володимирович звернув увагу присутніх (а в лекції також брали участь представники органів міського самоврядування на чолі з міським головою Олександром Кодолою, викладачі Ніжинського агротехнічного інституту НУБіП України на чолі з директором Василем Лукачем і Ніжинського фахового коледжу НУБіП України на чолі з директором Оленою Литовченко) на необхідності об'єктивної оцінки української історії, діяльності історичних діячів, подальшої дерусифікації та декомунізації.

Розкриваючи суть світоглядних пріоритетів у сучасній освіті, професор наголосив на необхідності вивчення в закладах вищої та передвищої освіти, окремо, як самостійних курсів, історії української державності, українського права, ділової української мови. Заклади освіти мають виступати осередками активної дієвої українізації та носіями світоглядних цінностей, які повинні популяризувати серед молоді.

Ректор університету Олександр Самойленко подякував Миколі Володимировичу за блискучий виступ, високопрофесійну оцінку сьогодення України та світу, та багаторічне фахове дослідження нашої національної історії та культури, їх популяризацію і відстоювання в Україні та світі.

Микола Томенко також презентував нові видання: «Україна: історія Конституцій», «Міфи і таємниці останнього Гетьмана України» (у співавторстві з професором Павлом Гай-Нижником), «Сковородинівський щорічник», «Шевченківський щорічник», «Український щорічник», які були подаровані бібліотеці університету. У свою чергу, ректор університету подарував поважному гостю видання викладачів нашого закладу.

Наш кореспондент

ЗДОБУТКИ

Молодіжний хор «Світлич» – лауреат премії і.м. Миколи Леонтовича!

Наприкінці 2023 року надійшла радісна новина для Молодіжного хору «Світлич»: за одностайним рішенням журі щорічного конкурсу на здобуття Премії імені Миколи Леонтовича Вінницької обласної ради, наш колектив здобув звання ЛАУРЕАТА в номінації «Навчальні хорові колективи закладів фахової вищої мистецької освіти». Премія присуджується провідним хоровим колективам України за популяризацію хорової творчості видатного композитора, уродженця Вінниччини – Миколи Леонтовича!

Хор «Світлич» презентував твори М. Леонтовича протягом усього часу свого існування:

1. Перше виконання твору М. Вериківського «Реквієм пам'яті М. Леонтовича» (за рукописом, наданим родиною Вериківських) на ювілейному концерті до 75-річчя Товариства імені М. Леонтовича в Українському Домі (Київ, 1996);

2. Третій Всеукраїнський хоровий конкурс ім. М. Леонтовича в Національній філармонії України (Київ, 1997);

3. Виступ у концерті з нагоди 120-річчя М. Д. Леонтовича в Національній опері України (Київ, 1997);

4. Записи в Фонд Українського радіо (1995, 1999, 2001, 2008, 2014): «Льодолом», «Тебе, Бога,

хвалім», «Щедрик», «За городом качки пливуть», Діво», «Ой, там, за горою», «Не стій, вербо», «Світе тихий», «Отче наш», «А в тому саду», «Ой, зійшла зоря», «Зашуміла ліщинонька», «Гей, ви, стрільці січовії», «Чорнушко – душко»;

5. Грудневі вечори пам'яті М. Д. Леонтовича в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя в межах щорічного музично-просвітницького заходу «НІЖИН-МУЗ-ФЕСТ»;

6. Міжнародний мистецький онлайн-проект до 145-річчя від дня народження Миколи Леонтовича «Леонтович єднає континенти» (Вінниця, 2022).

Твори Миколи Дмитровича Леонтовича були включені в програми виступу хору «Світлич» на хорових конкурсах та фестивалях в Австрії, Італії, Німеччині, Польщі, Сербії, Туреччині, Угорщині, Франції та ін.

Вітаємо наш ушлюблений «Світлич» – співаків різних поколінь, та незмінних керівників – заслужених діячів мистецтв України, професорок **Людмилу Шумську** та **Людмилу Костенко** з високим творчим результатом!

У рік свого 30-річчя «Світлич» продовжує триумфальний поступ заради прийдешньої Перемоги та слави Ніжинської вищої школи!

Пресцентр мистецької платформи НДУ

ВІТАЄМО!

Вітаємо стипендіатку Президента України – переможницю XIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка!

Для популяризації творчої спадщини Тараса Шевченка, утвердження його духовних заповідей як важливого чинника консолідації українського суспільства, активізації патріотичної роботи серед учнівської молоді, збереження і розвитку інтелектуального потенціалу України щороку проводиться Всеукраїнський конкурс учнівської творчості.

Цьогоріч 35 студентів вищої та фахової передвищої освіти області змагалися за перемогу у конкурсі. Загалом, понад тисячу здобувачів освіти області протягом жовтня-грудня 2023 року взяло участь у XIV Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Однією з переможниць стала **Бондаренко Катерина**, студентка Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя! Щиро вітаємо

Катерину з призначенням стипендії Президента України, як переможницю XIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Нехай стипендія Президента України стане початком успішного шляху, спонукає ніколи не зупинятися на досягнутому і сміливо підкорювати нові вершини.

Управління освіти і науки Чернігівської ОДА

ALMA MATER

Засновник – колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк. аркуші.

Тираж 200 примірників.

Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Олександр Забарний

Редакторка: Дар'я Даценко

Члени ради: Надія Подоляка, Віталіна Скороход, Анна Парубець, Сергій Іванюк, Кириленко Ірина

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м. Ніжин Чернігівської обл., вул. Графська, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almandu1982@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Дар'я Даценко

Коректорка: Анна Парубець

Віддруковано у Видавництві НДУ імені М. Гоголя

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. * За точність викладення фактів відповідає автор.

* Редакції надано право редагувати й скорочувати матеріали. * При передрукуванні матеріалів обов'язково посилатися на газету "ALMA MATER"